

sebeno izvrsten gnoj travnikom. Za polje je pa mešani gnoj zato manj pripraven, ker se z njim lahko plevel zaseje.

Če je gospodar tako svojo skrb obrnil na travnike, mu ne bo klaje za živino manjkalo; obilna in dobra klaja pa je glavni pogoj koristne živinoreje. Od tega pa, kaj in koliko se živini krme poklada, je odvisno to, da gospodar več ali manj boljšega ali slaberega gnoja pridela. Dalje naj pa gospodar vé tudi to, da se gnoj rodovitno le potem obdrži, če trdno na kupu leži, je zmirom vlažen in če ne plesnija. To pa, da iz gnoja ne izpuhtijo tečni gazi, se ubrani s tem, da se na gnoj nekoliko prsti ali pa zmetega gipsa nasuje.

Kedar gospodar gnoj na polje izvozi, naj ga, kakor hitro je mogoče, podorje ali pa vsaj s prstjo pokrije.

Če se pomisli, da stroški pri napravi gnoja za cent 20–30 krajcarjev ali še več znašajo, in da se od odraščene goveda leto in dan pridela okoli 200 centov gnoja, ter da te stroške mora njiva poplačati s tem, kar se na njej pridela, je pač jasno kot beli dan, kako treba je, da gospodar vso svojo skrb obrne na pripravljanje gnoja.

To vse spada v umno živinorejo. Ni pa vsak umen živinorejec, ki ima poln hlev živine. Le tistemu gospodarju gre ime živinorejca, ki vé, kaj hoče doseči, in izbira prave poti, da ta cilj doseže.*) Vsak drug, čegar glavna skrb je le to, da se mu živina vsako leto ubreji, ne zasluži imena živinorejca, ampak le ime govedarja.

Konec mojih besedi je pa ta, da umni gospodar mora biti dober računar, ki z mero in vago v rokah zapisuje vse dogodke v hiši in na dvorišču, na polji in v hlevu, vse dohodke in stroške marljivo zaznamuje, prevdarja in pretehtuje vse, da koncem leta natanko vé, kaj je čez leto dosegel, zakaj se mu je ena reč dobro posrečila, druga pa škodo prizadela.

Po vsem tem pride sam do spoznanja, ali je gledé na svoje razmere prav gospodaril ali da mu je treba gospodarstvo predrugačiti.

Taki misleči in mirno prevdarjajoči gospodarji, ki se nikoli ne prenačijo, iščejo in najdejo dobrih podučnih knjig in časnikov; tudi pristopijo kot udje k družbam kmetijskim, ki jim pojasnijo marsikaj, kar še sami ne vedó, in tako stopajo prevdarno z zahtevami novega časa naprej. Taki gospodarji ne pridejo nikoli na kant!

Gospodarske skušnje.

* *Kako predenico na senožetih pokončati.* Nasvetuje se zoper to nadlogo marsikaj, al pomaga malo kaj. Po novejših skušnjah je neki najbolje, če se predenica požanje ali pokosi, potem pa tisti kraji, kjer predenica stoji, prekopajo. Če je detelja že precej velika — kajti takrat se najbolj zapazi ta nadloga — potem se mora pokositi, predno se zemlja tam razkopava. Ni pa koristno tako razkopane kraje koj z novim deteljnim semenom obsejati, ampak bolje je s setvijo vsaj kake 4 tedne čakati. Na takem mestu novo seme bolje obrodi in gospodar si mora gotov biti, da je predenico pokončal. Če pa tega ne stori, potem je mogoče, da nekatere nitke nadležne predenice niso še vsahnile in da nove deteljne rastlinice zopet zapredó. — Na te skušnje se opira celó policijski ukaz okrajne gosposke Engen-

*) V slovenskem jeziku je družba kmetijska Kranjska izdala „nauk o umni živinoreji“ z ličnimi podobami, spisan od dr. Jan. Bleiweisa, kateri tako jasno razklada vodila umne reje konj, goved, ovac, koz in prešičev, da noben gospodar bi ne smel biti brez te koristne knjige, katera veljá le 80 krajcarjev.

ske na Saksonskem, po katerem se ne sme na deteljša, ker je predenica bila izkopana, pred 4 tedni nova detelja vsejati.

Živinozdravniška skušnja.

Kaj storiti, če je kravi po kaki bolezni vime trdo postalo.

Trdo vime, če je bolezen zastarela, je težko ozdraviti. Včasih se sicer primeri, da se trdina sama po sebi izgubi, ko je krava zopet tele imela in iznova mleko začelo v vimenu se narejati. Če trdina ni zastarela, se pa včasih tudi posreči, jo odpraviti s tem, da se trdo vime dvakrat v tednu namaže z mazilom, za katero se vzame en del joda, en del jodkalija in pa 15 delov sala; predno se pa vime s tem mazilom namaže, treba ga je vselej z mlačno vodo dobro umiti; tudi to pripomore k vspehu mazila, če se vime večkrat gladi in rahlo gnjete in pa poskusi sesec na strjeni strani včasih molsti. Če vse to ni pomagalo, potem naj se poskusi, ko je breja krava nehala molsti, in sicer kakih 14 dni pred porodom, sesce na strjeni strani vimena večkrat prav rahlo molzti, da se s tem obudi mlekotok.

Razglas konjerejcem Kranjskim.

C. k. deželna vlada je po nasvetu družbe kmetijske sklenila, da, kakor prejšnja leta, bode tudi letos c. kr. komisija šla po deželi ogledavat žebce tacih gospodarjev, kateri želijo za nje dovoljenja (licence) za letošnje spuščanje dobiti.

Ta komisija pride v Radoljico 21. dne, v Kranj 22. dne, v Kamnik 24. dne, v Ljubljano pa 25. dne tega meseca dopoldne ob 9. uri. V Ljubljani je, kakor druga leta, preiskavanje žebcev v živinozdravnišnici na spodnjih Poljanah.

Zraven vojaških komisarjev sta v tej komisiji gosp. grajščak J. F. Seunig, kot zastopnik družbe kmetijske in pa gosp. dr. Schindler, c. k. živinozdravnik, kot zastopnik deželne vlade.

C. k. okrajnim glavarstvom je c. k. deželna vlada ukazala, da gospodarjem, ki imajo za pleme sposobnih žebcev, na drobno vse povedó, kar jim je vedeti potrebno.

Glavni odbor družbe kmetijske Kranjske.

Znanstvene stvari.

Zapisnik 43. odborove seje Matice Slovenske

v Ljubljani 18. decembra 1878.

Vdeležilo se je te skupščine 16 Ljubljanskih odbornikov (gospodje dr. Jan. Bleiweis kot predsednik, dr. Jarec, Klun, Kozler, Kržič, Marn, Močnik, dr. Poklukar, Praprotnik, Robič, Souvan, Stegnar, Šolar, Tomšič, Zupančič, dr. Zupanec) in 1 vnanji odbornik (gosp. Luka Svetec.)

Predsednik dr. Jan. Bleiweis pozdravi zbrane in omenja hvalevrednega darila g. Petra Kozlerja, ki je Matici poklonil lepo zbirko svojih knjig in časopisov. Odbor mu izreka toplo zahvalo.

Tajnik poroča o važnejših stvaréh tako-le: Od zadnje redne odborove seje, to je od 6. marca t. l., vpisalo se je v vložni zapisnik 141 števil, med katerimi so važnejše te-le: